UE este noua Uniune Sovietică

9 iunie 2025 **Uniunea europeană** 14.6k vizualizări 1 comentariu

Vladimir Bukovski, celebrul dizident și filosof politic rus, face o paralelă între Uniunea Sovietică și Uniunea Europeană, constatând o continuitate organică între cele două agregări suprastatale.

Sigur, o asemenea comparație poate părea, la prima vedere, forțată dacă ne rezumăm doar la diferențele evidente dintre cele două structuri: una construită pe dictatură și represiune, cealaltă pe democrație reprezentativă și stat de drept. Totuși, în planul arhitecturii instituționale, al relației centru-periferie și al modului în care ideologia modelează viața cetățenilor, anumite similitudini izbitoare apar, în ciuda unor deosebiri de fond care, până la urmă, nu sunt nici ele chiar de fond. Haideți, așadar, să le luam

școlărește, pe rând și pe puncte, poate așa mai înțeleg câte ceva și cei care oficiază, pe o voce unică, propaganda la zi:

1. **Structuri politice multistatale și centralizate**

Uniunea Sovietică și, deopotrivă, Uniunea Europeană sunt (sau au fost) construcții supranaționale, agregate din entități statale distincte. Uniunea Sovietică funcționa ca un stat federal, dar puterea era concentrată aproape în exclusivitate la Moscova. Republicile sovietice aveau teoretic autonomie, dar practic executau directivele emise de partidul unic. Uniunea Europeană, în schimb, se definește formal ca o uniune de state suverane care deleagă doar anumite competențe către instituții comune. În realitate, și aici se poate vorbi despre o centralizare progresivă, în care deciziile majore sunt luate la Bruxelles, printr-un sistem complex de comisii, consilii și parlament, care devin tot mai puțin transparente pentru cetățeanul obișnuit.

2. **Rolul comisarilor și mecanismul decizional**

Titlul de „comisar" este comun ambelor structuri și chiar dacă diferențele sunt semnificative, el reprezintă simbolic un act de recuperare și de continuitate. Avem aici o forma clasică de alunecare freudiană, de tipul ,,gura păcătosului adevar grăiește „. În URSS, comisarii poporului (narkomi) erau miniștri ai unui stat totalitar, numiți și controlați de partidul comunist, cu puteri executive nelimitate și cu misiunea de a impune disciplina ideologică. Ei erau uneori și instrumente directe ale terorii politice.

În UE, in schimb, comisarii europeni fac parte din Comisia Europeană, care inițiază legislația și supraveghează implementarea tratatelor. Nu sunt aleși, ci desemnați de guvernele statelor membre, iar mecanismul lor de putere este tehnocratic, lipsit aparent de conținut ideologic. Dar exact în această neutralitate se ascunde, in mod insidios, un nou tip de ideologie: un construct ideologic fluid, al progresului continuu, al conformismului moral și al uniformizării culturale.

3. **Ideologia: marxism clasic vs. neomarxism cultural**
Uniunea Sovietică s-a întemeiat pe marxismul clasic, transformat în dogmă de stat. Ideologia era impusă brutal, prin epurări, cenzură, lagăre și propagandă. Omul sovietic trebuia să creadă și să se supună, altfel dispărea din sistem – de multe ori fizic.

Uniunea Europeană nu are o ideologie oficială, dar promovează un set de valori — antidiscriminare, egalitarism, ecologism, incluziune, fluiditate identitară — care provin, în mod direct sau indirect, din matricea gândirii neomarxiste occidentale (Școala de la Frankfurt, Foucault, Derrida etc.). Această ideologie este difuză, dar omniprezentă și implacabilă: nu se impune prin forță, ci prin interdicții morale, presiune mediatică, reglementări aparent benigne, dar toate acestea cu impact direct asupra libertăților fundamentale. Spre deosebire de coerciția sovietică, aici avem un control care se vrea participativ, interiorizat — dar tot control rămâne.

4. **Tipul de control exercitat asupra persoanei**

În URSS, controlul era exterior, brutal, transparent: supraveghere, frică, delatori, dosare. În UE, controlul este subtil, mascat de consens: normele ESG, corectitudinea politică, standardele de comunicare și gândire care delimitează ceea ce este „acceptabil" în spațiul public de ceea ce este, așa cum s-a stabilit la centru, ,,hate". Dacă în URSS libertatea era anulată de cenzură oficială, în UE ea este erodată pervers de autocenzură și de ostracizarea socială a celor care nu aderă la noile ortodoxii culturale.

5. **Iluzia participării și simulacrul libertății**

Uniunea Sovietică oferea simulacrul democrației prin parlamente formale și alegeri cu un singur partid, Uniunea Europeană are alegeri, partide și, aparent, presă liberă. Dar distanța dintre cetățean și decidenți rămâne una enormă, iar participarea reală este diluată de tehnocrație, lobby și opacitatea instituțională. Cetățeanul european votează reprezentanți care nu pot modifica directivele deja decise la nivel înalt, la fel cum cetățeanul sovietic participa la ritualuri politice fără putere de decizie.

6. **Scopul declarat: emancipare și progres**

Ambele structuri promit o formă de salvare: Uniunea Sovietică promitea eliberarea de exploatare, Uniunea Europeană promite eliberarea de discriminare, poluare, excluziune. În ambele cazuri, scopul presupune un proces de reeducare, de „modelare" a omului, de suprimare a ceea ce este considerat vechi, reacționar, tradițional, adică de edificare a ,,omului nou". URSS a distrus biserici și sate. UE desființează simboluri culturale, rescrie limbajul, redefinește familia.

In loc de epilog:

Uniunea Sovietică și Uniunea Europeană nu sunt echivalente literal— nici istoric, nici politic. Prima a fost un regim al fricii, a doua este (încă) promisiunea unui proiect democratic. Însă ambele se bazează pe o ideologie care promite o lume mai dreaptă prin remodelarea forțată și radicală a omului. Într-un caz, prin teroare, în celălalt, prin conformism cultural și prin abdicare morală.

Din această perspectivă, Uniunea Europeană nu este decât moștenitoarea unui ideal utopic mai vechi, dar adaptat vremurilor: nu mai cere supunere totală, ci acceptare voluntară a unei viziuni globale și transindividuale despre ce înseamnă „binele". Problema este că, deși metodele s-au schimbat, efectele sunt identice: alienarea individului, pierderea rădăcinilor și un nou tip de supunere, una cu un chip, aparent, mai uman. Dar care tot supunere este.

Cenzura sistemului face să ajungem la mai puțini dintre voi! Distribuiți articolele noastre și sprijiniți OrtodoxINFO!

Ne străduim să menținem viu acest site și să vă punem la dispoziție informații care să facă lumină în provocările pe care le trăim. Activitatea independentă a OrtodoxINFO funcționează strict cu ajutorul cititorilor, din acest motiv vă cerem acum sprijinul. Ne puteți sprijini printr-o **donație bancară sau prin PayPal, completând formularul de mai jos.**

DONAȚIE LUNARĂ | DOAR ACUM

Selectați cât doriți să donați (EUR)

€5 **€10** **€20** **Altă sumă**

Donați